

صحنه‌ای از نمایش «سبز، سفید، سرخ»

درس چهارم کنش اجتماعی

مردم آمرلی در اواخر سال ۱۳۹۲ چگونه در برابر داعش ایستادند؟

در اوخر سال ۱۳۹۲ ه.ش. داعش یک روزه موصل، مرکز استان نینوا را با جمعیتی بالغ بر ۲/۷۰۰/۰۰۰ نفر

اشغال کرد و آن را یاًیاخت حکومت خود اعلام نمود. سپس با ارتشی در حدود ۲۰۰ هزار نفر به سوی استان صلاح الدین هجوم برد و پس از مدت کوتاهی تقریباً تمام این استان رانیز تصرف کرد. پس از آن، در تدارک جشن پیروزی بود که خبر رسید یکی از شهرهای کوچک این استان به نام آمرلی با ۲۰ هزار نفر جمعیت، مقاومت می‌کند. داعش آب و برق این شهر را قطع کرد و مسیرهای ارسال غذا و دارو به شهر را بست اما مردم آمرلی می‌خواستند با تکیه بر ظرفیت‌های يومی و فرهنگی خود و برخلاف نظم و نظریات معمول در برابر ۲۰ هزار داعشی باشند. آنها با کمترین نیرو و امکانات نظامی، ۸۰ روز مقاومت کردند تا اینکه در نهایت گروههای

مقاومت عراق، خود را به آمرلی رساندند و حصر آن شهر شکسته شد. الگوی مقاومت آمرلی، نظامی نبود بلکه کاملاً فرهنگی بود. مردم این شهر سرباز نبودند ولی متعهد بودند. انتشار خبر پیروزی آمرلی برای داعش بسیار گران تمام شد؛ زیرا دیگر شهرهای عراق با همین الگو، در برابر داعش ایستادند و سه سال بعد موصل آزاد شد.

مبارزه نظامی – همان گونه که از نامش پیداست – از نظم مشخصی پیروی می‌کند اما شکل دیگری از مبارزه وجود دارد که به جنگ‌های نامنظم شهرت یافته است. جنگ‌های نامنظم متنی بر آگاهی، فرهنگی، و حغافلای سربازان محلی یک منطقه است که قادرند در موقعیت بومی خود، با امکانات محدود حتی در برابر تهاجم یک اتش بزرگ نیز مقاومت کنند. سربازان جنگ‌های نامنظم عمولاً نقشه‌های از پیش برنامه‌ریزی شده را احرا نمی‌کنند بلکه متناسب با موقعیت خاص حغافلای و فرهنگی، خود عمل می‌کنند.

آیا در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود پیروی می‌کنند؟

اصطلاح جنگ‌های نامنظم را اولین بار شهید مصطفی چمران به کار برد و روش‌های ویژه‌ای برای آن ابداع کرد. مقاومت مردم مسلمان آمرلی در برابر داعش، نمونه‌ای بارز از جنگ‌های نامنظم است. در جنگ‌های نامنظم افراد از نظم موجود پیروی نمی‌کنند بلکه از آن فراتر می‌روند و با ارزش‌ها و معانی بیوند می‌خورند. سربازان جنگ‌های نامنظم به سبب انگیزه‌های اخلاقی، و آرمان‌های معنوی‌شان، توانی، فراتر از نظم موجود به دست می‌آورند.

خششِ بنای جامعه

در درس گذشته آموختید که هر جامعه‌ای نظمی دارد. این نظم تا حد زیادی حاکم بر افراد است و به اقدامات آنها شکل می‌دهد. اما میزان این تسلط و تعیین‌کنندگی چقدر است؟ آیا ساختارهای اجتماعی، بر انسان‌ها مسلط هستند و سرنوشت آنها را تعیین می‌کنند؟ برخی گمان می‌کنند که افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آنها را ندارند. آیا این نظر صحیح است؟

دی 98

خششِ بنای جامعه چیست؟

[می‌دانید که کنش اجتماعی خششِ بنای جامعه است و تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با کنش‌های اجتماعی پدید می‌آیند. ساختارهای اجتماعی، هر چقدر هم جاافتاده و باسابقه باشند، با کنش‌های افراد به وجود آمده و برقرارند.]

■ میزان تسلط و تعیین‌کنندگی ساختارها چقدر است؟ ساختارهای اجتماعی با کنش‌های افراد به وجود می‌آیند و برقرار می‌مانند.

پدر روزنامه می‌خواند، اما پسر کوچکش مدام مزاحمش می‌شد. حوصله پدر سر رفت و صفحه‌ای از روزنامه، که نقشه جهان را نمایش می‌داد از آن جدا نمود و آن را قطعه قطعه کرد و به پسرش داد و گفت: بیا برایت کاری دارم. یک نقشه دنیا به تو می‌دهم، ببینم می‌توانی آن را دقیقاً همان طور که هست، بچینی و دوباره سراغ روزنامه‌اش رفت. او می‌دانست پسرش تمام روز، گرفتار این کار است، اما نیم ساعت بعد پسرک با نقشه کامل برگشت. پدر با تعجب پرسید: مادرت به تو جغرافی یاد داده؟ پسر جواب داد: جغرافی دیگر چیست؟ پدر پرسید: پس چگونه توانستی این نقشه دنیا را درست کنی؟ پسر گفت: اتفاقاً پشت همین صفحه، تصویر یک آدم بود. وقتی توانستم آن آدم را دوباره بسازم، دنیا را هم دوباره ساختم.

● تاجری میان سال، وارد کننده لوازم خانگی است. او با اداره‌هایی مانند گمرک و دارایی سروکار زیادی دارد و تلاش می‌کند کار خود را در این اداره‌ها به ساده‌ترین و سریع‌ترین شکل ممکن، پیش ببرد. به همین دلیل با برخی مسئولان و کارکنان این اداره‌ها روابط دوستانه برقرار کرده و گاهی به آنها هدایای ارزشمندی می‌دهد. البته از این امر چندان راضی نیست ولی آن را تنها راه پیشبرد کارهایش می‌داند. او معتقد است که کار در نظام اداری کشور فقط با پرداخت رشوه و برقراری رابطه، انجام می‌شود.

● منزل کارمند با سابقه یکی از اداره‌های دولتی شهر تهران تا اداره‌اش فاصله زیادی دارد. هر چند او می‌تواند با مترو یا اتوبوس تندرو به محل کار برود اما اغلب ترجیح می‌دهد از ماشین خود استفاده کند، چون تحمل معطلی و شلوغی را ندارد. او از ترافیک سنگین خیابان‌ها و آلودگی هوا شکایت دارد و معتقد است که مسئولان به درستی به وظایف خود عمل نمی‌کنند؛ برای همین، این مشکلات سال‌هاست که حل نشده باقی مانده‌اند.

نظام اداری محصول چیست؟

نظام اداری کشور ما نارسایی‌هایی دارد و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی برای کنشگران ایجاد می‌کند اما باید توجه داشت که این نظام اداری محصول کنش‌های مدیران، کارکنان، قانونگذاران و مراجعان است. آقای تاجر به عنوان یک وارد کننده کالا یا پرداخت‌کننده مالیات، فردی بیرون از این نظام اداری نیست بلکه خود، عضوی از آن است و همچنان که با اقداماتش می‌تواند در تداوم و تثبیت آن نقش داشته باشد، می‌تواند موجب تغییر و تحول در آن نیز بشود. او با برقراری روابط دوستانه و پرداخت رشوه، خود به تداوم مشکلاتی که از آن گله‌مند است، کمک می‌کند. اگر از پرداخت رشوه برای پیشبرد کارش صرف نظر کند و دیگر همکارانش را هم از چنین کاری باز دارد، مسلماً با موانع و دشواری‌هایی مواجه می‌شود اما به سهم خود برای اصلاح این ساختار

منظور کتاب در این قسمت این است که درست است که مشکلات زیادی در جامعه وجود دارد ولی اگر هر کس به اندازه توان خودش تلاش کند. بسیاری از مشکلات حل خواهند شد

تلاش کرده است و چه بسا به مرور در این تغییر، موفق شود. آقای کارمند نیز با استفاده از خودروی خود، در تداوم ترافیک شهری و آلودگی هوا سهیم است و اگر از وسایل حمل و نقل عمومی استفاده کند، می‌تواند در حل این مشکلات مؤثر باشد.

در این مثال‌ها و ده‌ها مثال دیگر از این نوع، به روشی می‌توان دید که مشکلات و مسائل اجتماعی، آن‌چنان که به نظر می‌رسند، بیرون از دایره نفوذ و تأثیر ما نیستند و این‌گونه نیست که فقط افراد خاصی، مثل مسئولان و مدیران، بتوانند بر آنها تأثیر بگذارند. همه ما از آیا میز آن تاثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان است؟ آنجاکه عضوی از جامعه هستیم، با کنش‌های اجتماعی خود، در حفظ وضع موجود یا تغییر آن، اثرمی‌گذاریم اگر چه میزان تأثیرگذاری همه اعضای جامعه یکسان نیست و صاحبان برخی مشاغل و مسئولیت‌ها، نسبت به سایرین اثرگذاری بیشتری دارند.

بخوانیم و بدانیم

آورده‌اند که نوشیروان عادل را در شکارگاهی، صید کباب کردند و نمک نبود. غلامی به روستا رفت تا نمک آرد. نوشیروان گفت نمک به قیمت بستان تارسمی نشود و ده خراب نگردد. گفتنی از این‌قدر چه خلل آید، گفت بنیاد ظلم در جهان اول اندکی بوده است هر که آمد برو مزیدی کرده تابدین غایت رسیده.

اگر زبان رعیت ملک خورد سبی
برآورند غلامان او درخت از بیخ

چه ارتباطی میان زندگی اجتماعی انسان و نظم وجود دارد؟
زندگی اجتماعی انسان و نظم، همزاد یکدیگرند اما انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند بلکه قادرند با توجه به آرمان‌ها و ارزش‌های خود، نظم اجتماعی را تغییر دهند و از مشکلات احتمالی ساختارهای اجتماعی بکاهند. به هر میزان که این آرمان‌ها و ارزش‌ها والاتر و انگیزه‌افراد برای تحقق بخشیدن به آنها قوی‌تر باشد، تغییر مهم‌تری ایجاد خواهد شد.

■ در دهه ۱۹۸۰ حجاب در مدارس، دانشگاه‌ها و ادارات دولتی ترکیه ممنوع اعلام شد. دانشجویان ترکیه پویشی علیه این قانون به راه انداختند و شکایت خود را به دادگاه‌های ترکیه بردن.
■ حکومت ترکیه با تأیید نفوذ اسلام در جامعه و با هدف ایجاد نوعی مذهب که مورد تأیید حکومت باشد و اصول سکولار را تهدید نکند، مدارس امام خطیب را بنا کرد اما از سال ۱۹۷۰ این مدارس به پناهگاهی برای اسلام‌گراها تبدیل شدند.

ممکن است تاجری که مثال زده ایم، مشکلات زیادی را تحمل کند اما برای حفظ منافع اقتصادی اش، انگیزه زیادی برای تغییر وضعیت موجود نداشته باشد یا کارمندی که درباره او سخن گفته ایم، با مشکلات شهری متعددی مواجه باشد اما برای حل آنها هیچ اقدامی نکند. در مقابل، ممکن است عموم مردم چنان انگیزه‌ای پیدا کنند که آغازگر حل یک بحران جهانی شوند؛ همان‌طور که مقاومت مردم آمرلی، سرآغاز فروپاشی داعش شد.

تکمیل کنید

راز تخته سنگ **مفهوم این قسمت این است که گاهی راه حل مشکلات بسیار ساده هستند ولی مردم به جای حل مشکلات فقط سعی در ایراد گیری و اعتراض دارند** در زمان‌های گذشته، پادشاهی تخته سنگی را در وسط جاده قرار داد و برای اینکه واکنش مردم را ببیند، خود در گوشاهی مخفی شد. مردم زیادی می‌آمدند و از آنجا می‌گذشتند. بسیاری هم اعتراض می‌کردند که این چه شهری است که نظم ندارد. چه حاکم بی عرضه‌ای دارد.

اما هیچ کس تخته سنگ را از آنجا برنمی‌داشت. نزدیک غروب، مردم روستایی که پشتیش بار میوه و سبزی بود نزدیک سنگ شد. او بارش را به زمین گذاشت و با هر زحمتی که بود، تخته سنگ را از وسط جاده برداشت و آن را کناری قرار داد. ناگهان کیسه‌ای را دید که زیر تخته سنگ قرار داده شده بود. او کیسه را باز کرد و در داخل آن سکه‌های طلا و یک یادداشت پیدا کرد. در آن یادداشت نوشته شده بود ...

پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی

رکود اراده‌ها

سقوط ارزش‌ها

افول معانی

فرض کنید بحث شما با دوستان بالا بگیرد. او عصبانی شده است و می‌خواهد با شما در گیر شود؛ شما در چنین موقعیتی چه انتخاب‌هایی دارید؟ می‌توانید به دوستان لبخندی بزنید، محیط را ترک کنید، خود را به کار دیگری سرگرم کنید، با دوست دیگری گفت و گو کنید، از کیفтан کتابی درآورید و مشغول مطالعه شوید، به کنار پنجره بروید و خود را به بی‌خیالی بزنید و البته می‌توانید با او در گیر شوید و حتی - خدای ناکرده - زدوخورد کنید یا... در چنین وضعیتی باید پیامدهای کنشی را هم که انتخاب می‌کنید، در نظر بگیرید. همه این انتخاب‌ها کنش اجتماعی محسوب می‌شوند؛ یعنی فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود. فلزات، نقطه جوش و ذوب مخصوص خود را دارند، اما انسان‌ها این گونه نیستند؛ برخی انسان‌ها زود جوش می‌آورند، عصبانی می‌شوند و از کوره در می‌روند اما بعضی دیگر صبورند و دیر عصبانی می‌شوند.

مهترین تفاوت انسان با پدیده‌های طبیعی چیست؟

انسان‌ها، برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است. آنها در

به چه دلیل کنش انسان را نمی توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد؟

شرایط گوناگون، رفتارهای متفاوتی از خود نشان می دهند. به همین دلیل کنش انسان را نمی توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معانی کنش انسانها را ندارد.

۹۹ دی

■ «اوردوس» بزرگ‌ترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.

شهریور ۹۹ رویکرد تبیینی بر آنچه مشاهده می‌شود تمرکز می‌کند و اغلب معنای کنش و آنچه درون انسان

می‌گذرد را نادیده می‌گیرد. نادیده گرفتن کنش در زندگی اجتماعی انسان چه پیامدهایی دارد؟
نادیده گرفتن کنش، نادیده گرفتن ویژگی‌های آن است و پیامدهایی دارد:
منظور از رکود اراده ها چیست؟

• رکود اراده‌ها: کنش اجتماعی، ارادی است. اما جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه

برنظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت

تکید افراطی بر نظم اجتماعی در رویکرد تبیینی چه پیامدهایی دارد؟
انسانها را نادیده می‌گیرد. تکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی به تدریج سبب می‌شود افراد

بدون آنکه بدانند این نظم برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت کنند.

به علاوه، این تأکید موجب سرکوب روحیه خلاق انسان‌ها در بسیاری عرصه‌ها مانند هنر، ارتباط

و اندیشه می‌شود. انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و احتراعات بزرگ

انقلاب های اجتماعی و اندیشه های جدید نتیجه چیست؟ شهریور ۹۸
هنگامی یید می‌ایند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد. منظور ماکس وبر از قفس آهین چیست؟

ماکس وبر از سلطه چنین نظمی، که گویا هدفی، جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی، آنها دارد، به

۹۹ دی

«قفس آهین» تعبیر می‌کند.

خرداد ۹۸ شهریور ۹۹

■ یکی از ابزارهایی که گالیله برای رسم اشکال هندسی ساخت. او روش تجربی را در موقعیتی به کار گرفت که شهود آباء کلیسا تنها روش علمی قابل قبول بود.

■ نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند.

ایا اهداف کنشگران در کنش اجتماعی قابل مشاهده است؟

• سقوط ارزش‌ها: کنش اجتماعی، هدف دار است. برخی اهداف کنشگران مانند کسب درآمد، ساختن

خانه و ... قابل مشاهده‌اند ولی انسان‌ها اغلب در کنش‌های اینشان به دنبال تحقق اهداف و ارزش‌هایی مانند **دی ۹۹**

کسب فضیلت‌های اخلاقی، جلب رضایت‌الهی و ... هستند که دیگران نمی‌توانند آنها را مشاهده کنند.

ایا در جامعه شناسی تبیینی می‌توان ارزش‌ها را فهم کرد؟ در جامعه‌شناسی تبیینی، ارزش بودن مهربانی و قدایکاری و ضدارزش بودن کینه‌توزی و خودخواهی

قابل مشاهده و فهم نیست؛ زیرا با استفاده از روش‌های تجربی نمی‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت

اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.

1 اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم

برای تعیین اینکه چه کسی از نژاد برتر برخوردار است و

برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، **تشان دهنده**

تاکید افزایی بر امور قابل مشاهده‌اند

2

چرا جامعه شناسان تبیینی دچار اخلاق گریزی می‌شوند؟ خرداد ۹۹

به سبب اینکه بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی، و مذهبی، با رویکرد تبیینی قابل

توضیح نیستند، کسانی، که فقط روش‌های تجربی، را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی،

اخلاقی، مذهبی، و ... دچار اخلاق گریزی می‌شوند. بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی **دی ۹۹**

اول و دوم، میان توسعه یافته‌ترین کشورها رخ داد و با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی پایان یافت.

تعداد کشته‌های دو جنگ جهانی را با تعداد کشته‌های حمله مغول به ایران بزرگ مقایسه کنید. چرا پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فraigیرتر و عمیق‌تر

شدن فجایع انسانی و زیست محیطی منجر شده است؟ - **به دلیل سقوط ارزش ها** به دلیل انکار ارزش‌های عاطفی و اخلاقی در جوامع مدرن

■ تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها و تبدیل کردن آنها به موجوداتی آرام و دست‌آموز برای اجرای نمایش با روش‌هایی از قبیل

جداسازی از طبیعت، تنبیه بدنی، تحمل گرسنگی و شرطی کردن آنها صورت می‌گیرد.

• افول معانی: چرا برخی از جوانان و نوجوانان به استفاده از اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای اعتیاد

دارند؟ مطالعات تبیینی نشان داده‌اند که میان عواملی مانند **میزان یرخاشگری، هیجان، خواب**,

وضعیت تحصیلات و تأهل با اعتیاد به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای رابطه وجود دارد. اما آیا این

عوامل می‌توانند علت اعتیاد جوانان به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت را نشان دهند؟ **خیر**

آیا گرایش افراطی افراد به بازی‌های رایانه‌ای و اینترنت صرفاً به این عوامل قابل مشاهده

بستگی دارد؟ آیا می‌توان بدون توجه به تفسیر کاربران از موقعیت خاص خود، به این پرسش

پاسخ صحیح داد؟ **خیر**

کنش اجتماعی، آگاهانه و معنادار است. نادیده گرفتن معنای کنش، سبب شده است که

بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند. اما

اگر تفسیرهای جوانان و نوجوانان را در نظر بگیریم، متوجه خواهیم شد که **عامل اصلی گرایش**

این کاربران به اینترنت و بازی‌های رایانه‌ای، معنای استفاده از این ابزار است. بیشتر جوانان

و نوجوانان استفاده هرچه بیشتر از اینها را به روز بودن^۱، سرگرمی، هیجان، آزادی و توانایی

معنا می‌کنند. این قبیل معانی و انگیزه‌ها، عوامل اصلی حضور افراطی جوانان و نوجوانان در

فضاهای مجازی است.

برای فهم انگیزه اعتیاد جوانان و نوجوانان به اینترنت و بازی‌های رایته ای چه باید کرد؟ شهریور ۹۹

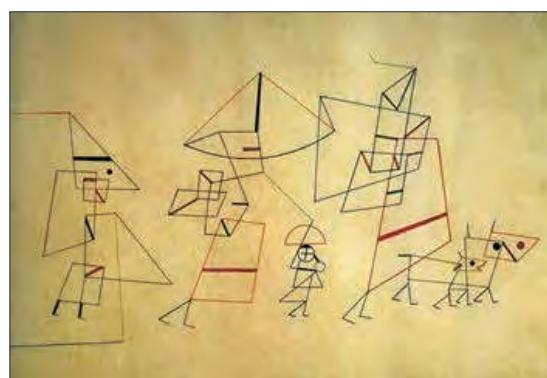
شهریور ۹۸ برای فهم انگیزه جوانان و نوجوانان نمی‌توان از روش‌های تجربی استفاده کرد، بلکه باید

همدانه با جوانان همراه شد تا مسائل زندگی و آرزوهای آنها را فهمید و آنان را یاری داد^۲ البته

۹۹ همراه، همدلانه به معنای تأیید کنشگران نیست، بلکه به معنای نگاه کردن به مسائل آنها از

منظر خودشان و تلاش برای فهم آنهاست. ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و

لازم است با توجه به تفسیر آنها از خودشان، به فهم همدلانه کنش‌های آنها دست پیدا کنیم.

■ زرد، قرمز، آبی اثر واسیلی کاندینسکی، خالق نقاشی‌های مدرن انتزاعی. این نقاشی‌ها، تفاسیر عمیقی با خود دارند و چیزی که در ظاهر به نظر می‌رسند، نیستند. شکل‌ها و رنگ‌ها به واقعیتی مشخص بیرون از ذهن اشاره ندارند.

۱- با اینکه فضای مجازی معنای به روز بودن را در خود دارد ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود، با

وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت، تحت کنترل قرارگیرد

و با وجود سرگرم شدن، سطحی شود.

■ جشنواره‌های فیلم و موسیقی برای داوری بهترین‌های برجزار می‌شود و مهم‌ترین جشنواره سینمایی دنیا هنر ایران است.

تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی بر نظم و ساختارهای اجتماعی چه پیامدی دارد؟

تأکید بیش از اندازه رویکرد تبیینی، بر نظم و ساختارهای اجتماعی، به حذف اراده و خلاقیت، ارزش و اخلاق، آگاهی و معنا از زندگی اجتماعی می‌انجامد و شور زندگی را از انسان‌ها می‌گیرد. برای جلوگیری از بروز چنین پیامدهایی، کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت. [نظریه یردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی، می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی، و معنا، مطالعه می‌کنند. شهریور ۹۹] این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند ولی آنها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت.

کدام نگاه مسیر را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری هموار ساخت؟

مقایسه کنید

به نظر شما در روابط اجتماعی، «انسان به مثابه شیء» و «انسان به مثابه آگاهی و معنا»، چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟

■ انسان در فیلم سینمایی «عصر جدید»، شیء و در فیلم سینمایی «تلقین»، موجودی آگاه دانسته شده است.

هر عبارت به کدام پیامد نادیده گرفتن کنش اشاره دارد؟ شهریور ۹۸

حدود شدن مطالعات جامعه‌شناسی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل لمس .. افول معانی ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل فهم نیست ... سقوط ارزش ها

خلاصه کنید

- رویکرد تبیینی، کنش و معنای آن را نادیده می‌گیرد.

مفاهیم اساسی

- افول معانی

آنچه از این درس آموختیم

اگر کنش را در زندگی اجتماعی نادیده بگیریم سه پیامد خواهد داشت
1 رکود اراده ها   2 سقوط ارزش ها   3 افول معانی